

Universitätsbibliothek Paderborn

Res Gestae Illvstrissimo-||rvm Martyrvm, Con-||fessorvm Atqve Sancta-||rvm Virginvm ...

Eorvm Praecipve, Qvae Per|| R. P. L. Surium sex Tomis compraehensae
sunt:|| et nunc restrictis verborum ambagibus ... ad ... D.|| Caesaris
Baronii Chronologiam|| digestae ac in quatuor Tomos distributae

Lippeloo, Zacharias

Coloniae, 1595

VD16 ZV 18288

vt eam gustaret, & dolori applicaret. Quod vt factum est, mulier collapsas planè vires mirabiliter recuperavit, adeò vt lecto exiliens sancto Acathio cæterisque ad mensam ministraret. Alio item tempore vocatus ad dedicandam ecclesiam Comitum cui

Sanatur puer ad orationem Episcopi.

Addi nomen erat, expleto ministerio, filium quendam eius acerrima ægritudine pressum & in præmortis faucibus constitutum, benedictione sua precibus liberavit & integræ sanitati restituit.

Neque hoc silentio prætereundum quod factus Iulius Christi Herebaldus in seipso ab eo factum se narrare miraculum. Vitam, inquit, illius per orationem episcopo dignam esse cognoui. Sed & cuiusdam internum iudicem habitus sit meriti, & in multis alijs & in seipso maximè expertus sum qui postquam ab ipso (vt ita dicam) mortis limite reuocatus, vitam vitæ suæ oratione ac benedictione reuocauit. Mansit autem in episcopatu annis triginta tribus, & sic cælestia regna cõscendens, sepultus est in ecclesiasticis S. Petri, in monasterio suo quod dicitur in uia Deiorum, anno ab Incarnatione Domini septingentesimo vigesimo. Nam cum pro maiestate necdum minus episcopatu administrando fuerat, ordinato in episcopatum Eboracensis ecclesie Wilfrido presbytero suo, secessit ad monasterium præfatum, ibique vitam Deo digna conuersatione compleuit.

MARTYRIUM S. ACATHII CENTESIMORUM. ex eo quod est apud Metaphr.

3. Maij.

Acathius
Cappadox
Cæcasiensis.

CVM Maximianus Diocletiani gener in Christianum nomen satanica rabie delirans, Acathium genere Cappadox & conditorem ecclesie, proposito verò & voluntate Christi adhibere

in rebus afflictis præstare potest. Quid enim? Si tanta in cælo potentia dominatur quemadmodum vos affirmatis ut vniuersam hanc mûdi machinam gubernet, quid est quod Imperatores nostros ipsius voluntati repugnantes non puniat? Cui Acathius

Cur Christus permiserit tyrânos diu impunè sauire in Christianos.

Profectò, inquit, ex hoc ipso, si aliqua tamen læpentiæ scintilla in vobis relucet, ipsius bonitatem potentiamque colligere potestis. Nam si statim iudicatio vindictam expeteret, ecquis in hoc mundo perisset? & quo modo dignis laudibus eius gloriosum ubiq; nomen extolli posset, nisi diuturna vestris sceleribus puniendis patientia vteretur? Tera ipsius gloria in illis hominibus manifeste lucebit, qui bonitate ipsius ad scelerum suorum ignitionem adducti ad meliorem se frangemurrunt. Postremò quis in optimum iustissimum iudicem exandescere poterit, cum videat patientia & longanimitate scelerum suorum dictam differri, ut hominem omnibus supplicium dignum à peste & exitio potius eripiat, quam ut iudicio quamuis iustissimo condemnet.

His auditis, Bibianus: disertè quidem, inquit, respondes; sed omiſſis argumentis volo ut Imperatorum edicta exequaris legibusque obperes nî malis omnibus pœnis ac supplicijs carnificari. Cui Acathius: Sæpè iam Christus me esse cõfessus sum, neque vllò modo impunitè monibus sacrificare velle dixi. Et iudex: Cuiusmodi, nisi istam ætatem tuã (video enim te vixisse) & vigeſimum annum superasse miserere prosequerer, & militarem dignitatè reuerentè statim te tormentis subijcerem. Cui Acathius inquit, habes corpus meum ad flagella excipere paratissimum: vttere illo vt libet: mentem

Ætas Acathij.

propositū, neque tu, neque Imperator tuus,
omnis denique dæmonum malitia peruertere
in tantum scelus impellere potuerunt. Tunc
furore percitus & cohortem affatus: Figite,
vestes quatuor & Acathium in illis suspen-
dendis neruis verberate, vt discat tandem effre-
ntem linguam compescere: & tunc apparebit quam
a Deo suo auxilium expectet.

His dictis Acathius vestibus alligatus & crude-
lissimè verberatus in modum cæsus est. At martyr Christi opem
tormenta implorans assiduò exclamabāt: Do-
mine Deus ne me derelinquas. Cum verò sex carni-
ficis alteris vicibus instarent & profluentes ex la-
tere corpore sanguinis riuos acrius elicerēt, & ipse
victor tanquàm victor martyri insultaret, Acathius
audacem conuersus: Hactenus, inquit, tormento-
rum tuorū expectatio cogitationes meas aliqua ex
parte perturbabat; at nunc illata vi Christi Iesu po-
tenter manifestius expertus sum: prorsus vt eius
gratia confusus intrepidè alios quosuis crucia-
cipere paratus sim. His auditis index cōmo-
dum lambeis laminis maxillas eius contundi iussit:
eius contumaciam in eadem constantia perseue-
rantem in interiorem carcerem grauissimis catenis
conijci.

Ducitur igitur in carcerem Acathius tum præte-
ritæ confessione, tum futuris bonis, quæ firmissimam
fidem inde expectabat, lætus squalorē subijt: & die-
bus admodum septem in vrbe Perintho in carcere
interiit. Interea Bibianus Flaccini literis Byzantium
vinctos omnes se sequi iussit. Ibi tum Chri-
sti martyris & vulnerum tumore & corporis labore
debilis, & ferreis catenis grauarus, & militum in-
super argentiū, & itineris lascitudine oppressus, &

Crudelissimè
verberatur.

Maxilla e-
ius conte-
runtur.

Ducitur in
carcerem.

extrema inedia exhaustus & amicorū omnium solatio destitutus cū iam collapsis planē viribus in vltimū vitæ discrimen venisset, petijt à carnificibus vt sibi orandi Deum potestatem facerent. Quæ

**Orat Deum
extrema las-
situdine cō-
fectus.**

tandem obtenta prouolutus ad genua primò equè immensas Deo gratias egit quòd illum in forma martyriū vocasset: Sed tu Dñe, inquit, qui carnis nostræ infirmitatem nouisti, & in hanc horam viget virtute tua ex alto corroborasti, & nunc tot ac tantis malis vndiq; me oppressum vides, mitte quelibet angelum tuum qui me ab his angustijs eripiat & martyrij gloria coronatū ad te perducatur. Cū in hoc

**Celitus con-
solatur.**

modum Deum oraret vox e nube demissa horum terrore astatium aures compleuit: Acathi elio- tis. Hac voce attoniti carnifices: Ecquid, dicite est hoc? Nunquid & nubes vocē edunt? Nunquam rem tāta admiratione dignā audiuius. Et hæc quædam illi. Alij verò qui eadem vinculorum multitudine cum Acathio premebantur fidei lumine illustrati ad martyris se pedes abiciebant, supplicesque Christianæ fidei doctrinā ipsis exponeret, rogantes

**Iustos ad-
ducit ad
Christum.**

Tunc martyr luculēta sanè oratione ab ipso mani generis parente exorsus, & Adami lapsum Christi in terras aduentum exposuit, multorumque nebris ac diaboli captiuitate in libertatem Christi vindicauit. Postridiè verò noctis tempore, ij qui Christi fidem recenter conuersi fuerant viderunt quosdam splēdida veste indutos & militariibus ornatos cum Acathio nō modò loquētes, sed & terna aqua feruente abluentes, eumque itā curatè vt altera luce ex multis plagis ne cicatrix quædam appareret. Insequenti verò die martyr in carcere interiorē coniectus & iudicis iussu ferreis manaculis constrictus, fuit simili angelorum obsequio

tenentur: nam qui eodem in carcere vinciti tene-
bant viros alio angelico splendore coruscantes
erant, qui martyrem & vinculis soluebant, &
eum potumque benignè offerebant.

Primo verò die à quò Byzantium Præses vene-
rat Acathium sibi offerri præcepit: qui vultu hilari
angelico planè aspectu cõparens tanta Præsidi
admiracione concussit, vt existimaret eum à militi-
bus inuicem ac genialiter habitum vitam Epicureiam
habere. Quare Præsides furorè rabieque exardescens,
illis verbis in carceris custodè inuectus, quã au-
tore hoc facinus contra mandatum perpetrasset,
interrogauit. Cumque Antoninus scriba carceris custo-
dem purga nitèretur, Acathius Christi amore in-
flammas: Mea, inquit, pugnandi virtus è celo est:
nam enim quam vides corporis pulchritudinè non
carere epulæ, quemadmodum tu existimas, sed
solummodo Iesvs mihi suppeditauit qui solo verbo
eum suos curare consuevit. At iudex ea martyris
repellatione offensus: Dentes eius, inquit, con-
tere vt sciat non nisi ad interrogata sibi respon-
dendum esse. Et cõuersus ad custodem: Quidnam,
sceleratissime respondes? Ad què Cassius (sic
enimque custos vocabatur:) Per tuam amplitudinè
interrogauit, me, quæcunquè iussisti fidelitèr execu-
turus esse: sed vidimus sæpius milites quosdam
non absimiles splendida veste ornatos vul-
neribus curantes & cibum potumque offerentes.
Cuius ingressus carcerem viros illos examinare
et carceris cibos excutere vellem, repentè & illo-
tempore cibariõrum conspectu priuatus fui: huncq;
in ligno alligatum inueni.

Iudex furorè percitus: Video, inquit, quid
pecunias ab Acathij consanguineis accepisti,
Ii z & iu-

Angeli mar-
tyrem in car-
cere visitat.

Dentes eius
conteruntur:

Crudelis iudex carceris custodē immerentem punir.

S. Acathius virgis quernis flagellatur.

Sententia mortis in martyre.

& iudicium eludere constituisti, sed poenas merito scelere dignas pendes: statimque plumbis virgis terga eius pulsari iussit. Qui cum cruciatibus magnitudine victus lamentabiles admodum voces ederet & veniam à iudice suppliciter deprecaretur, Acathius risu propè dissolutus quamvis fractis maxillis: Profectò, inquit, nequeo satis stultitiam vestram admirari. At iudex furore percitus: Tunc inquit, venisti, vt prestigijs ac veneficijs tuis coactos nos derideres? & mox quernis virgis terga vestrae que eius à decem hominibus robore praestantiorum verberari iussit. Tum verò martyr sub ponderosiorum gemens semel iterumque exclamavit: mine Christe Iesu adiuva seruum tuum Acathium. Hoc cum iterata voce sublatis ad caelum oculis, cecideret vox caelitùs demissa: Acathi, inquit, esto tuo animo: nam breui praemium nullo vnquam tempore interituum recipies pro ijs, quae nunc in terris affers, supplicijs. Hac voce & carnifices timore compressi conciderunt, & iudex ipse ingenti admodum percussus ab inferendis martyri suppliciorum cem compressit: eumque ad Flaccinum Thraciae consulem misit.

Flaccinus verò qui vxorem Christianis facinorositatem habebat ab eaque, nè grauius Christi Confessoribus supplicia inferret, rogatus erat, Acathium in liberam custodiam dedit, & quinque post dies recitatis actis eius capite plecti iussit. Postquam quàm beatus Acathius mortis sententiam in se audiuit, incredibili gaudio exultans exclamavit: Quàm multis te linguis Christe dux vitae laudare vellem qui me infinitis peccatis obnoxium per singularem tuam in nos bonitatem tali sorte dignatus es. Cumque extra Byzantium ad locum certam

concessa, g...
Deo pro...
pam prof...
pato per...
a viris re...
Suaris ap...
canto marty...
tium lict...
ne asseru...
Porro ar...
tas appen...
tem fuisse...
naadhuc su...
to Socrat. c...
sedi effecer...
tima, sang...
ne in mem...
terum pern...
banarum...
um clarifi...
mentis pe...
PARTY R...
nus mem...
in quod a...
Voter...
in Me...
Quanos p...
quidam, ...
ga profecto...
ne religio...
citas conf...
tas virtut...

...ficibus perductus esset, rursus orandi facultate concessa, genua summa cum reverentia humi fixit, Deo pro tantis beneficijs, quibus se planè indignum profitebatur, sine fine gratias egit: ac tandem percussus ad caelos euolavit. Corpus eius fuit a viris religione ac pietate præclaris in locum, qui sanctius appellatur, inductum & funus omni honore martyre digno curatum. Postea verò ad Scyllacium litus diuinitus delatum maiore ibidem honore asseruatum est.

Porro arborem illam, in qua martyr Dei Accursus appensus tormentis excruciatu fuit (quã nuncem fuisse dicunt) temporibus Arcadij Imperatoris adhuc superstitem fuisse scribit Nicephorus: lib. 1. Socrat. castaneam eam fuisse asserat. Quicquid est effecerit sanè scriptores illi, ut arbor illa felicitima, sanguine tanti martyris irrigata adhuc viua in memoria hominum perseveret, & sic in posterum permanens longè beatior ficu Romulea, olivarum olea, Deli palma vel Mariana quercu, quam clarissimus orator scriptorum suorum monumentis perpetuitati consecrandam putauit.

Hæc Bironius.

Hist. lib. 13 cap. 38.

Lib. 1. de legibus.

MARTYRIVM S. VICTORIS MAVRI, quos meminit S. Ambrosius in Lucam, lib. 7. cap. 13. ex quod à Maximiano notario conscriptum est.

Vo tempore Maximianus Imperator impius 8. Maij in Mediolanensi ciuitate atrocem in Christianos persecutionem excitabat, fuit illic in quidam, natione Maurus, Victor nomine, egregia professio in Deum pietate & fortitudine eximia: de religione Christiana apud Imperatorem accusatus constanter fidei suæ professionem edidit. Victor apud Imperatorem virtute constantiaque commotus Imperator & in

Li 3 & in

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

constāter se
Christianū
profiteretur.

Mittitur in
carcerem.

Iustibus ex-
ditur.

Iterū iusti-
bus exditur.

& in furorem conuersus horrendas illi minas
plicitiaque proposuit, nisi dijs sacrificia offerre
poneret. Cumq; contemptis minis atque tormentis
Victor iterata voce responderet, Christianus sum
& Christo, cuius spiritu nutrior, me totum ab-
eunte ætate consecraui: & vnica mea salus de-
us Christus est: missus in carcerem sex diebus
deque noctibus omni cibo potuque destitutus
lore[m] pertulit. Septimo verò die tribunal ob-
cū eadem, imò maiore animi constantia, in-
deorū sacrificia execraretur iustibus cæcus
cone voce maxima assiduo clamante: Sacrificia
quibus Imperator & omnes, diuinos merito-
res attribuunt. At martyr contra vocem ex-
clamabat: Iam dixi, iterumque dico me deum
non sacrificare, sed vni Deo, cui me ipsum fac-
tum laudis offero. Tunc Imperator eum in carcerem
abduci iussit: vbi toto triduo exacto iterum
tamen vocatus est. Adfuit martyr alacritate
dibili & sacrificare iussus respondit: Pro-
fitemini & sanctissimis Christianæ religionis
quibus initiatus sum, & hac mea canitie
esse, vt à te homine corruptibili & nulli
mitari obnoxio coactus collatam mihi à
gratiam deseram. Hoc dicto non segnitè
tus Imperator iterū iustibus martyrem
citer mactari iussit. Sed martyr omnes
peo orationis excipiens tyrannum irridebat.
Ea cōtumelia fractus Imperator rursus
ceribus mancipari iussit: & Anolino, qui ei
lijs erat, mandauit, vt martyrem quoque
suam sententiam pelliceret. Et ille quidem
continuo homines dicendi fallendique
ros, qui multis blanditijs & promissis ingere-

martyris animum pertentabant, sed nullo prorsus
 opere precio. Tunc verò Imperator furore incen-
 dit omnia tormetorum genera expediri & in mar-
 tyris conspectum adduci præcepit. At Victor: Hæc
 quidem, inquit, ò Imperator, mihi tormenta mi-
 nora, sed longe tibi maiora, in iusto illo extremi
 iudicij die, à Deo parata sunt. Imperator non ferens
 hæc dicendi libertatem simulque ratus se contu-
 melia affici, iussit ferenti plumbo totum martyris
 corpus perfundi. Sed accidit vt orante martyre,
 plumbum instar aquæ è fonte manantis corpus eius
 frigeret. quæ res ingentem ipsi Imperatori ad-
 mirationem commouit. Vindictæ tamen cupidita-
 te infamatus ad Vercellinam portam abduci man-
 ducit. Milites autem cum ibidem Imperatoris sen-
 tentiam in martyrem diutius expectarent somno
 oppressi martyrem indè abeuntem non senserunt.
 desperfacti verò eum insecuti sunt atque in sta-
 bilo ante equorum ora precibus intentum inue-
 nerunt.
 Tum verò varijs eum iniurijs afficientes foras
 eiecerunt: ac tandem Imperatoris sententia capi-
 tum damnatum, in sylua, quæ Dunlinus vocabatur,
 cruciatarunt. Cum autem ad supplicium raperetur
 conuersus ad carnifices: Dicite, inquit, Imperato-
 ri hoc anno illum è vita abiturum. Vt verò ad lo-
 cum cruci destinatum ventum est, oculis manibus-
 que ad caelum sublatis, dixit: Gratias ago tibi Do-
 mine Iesu Christe quòd me à ciuibus meis Nabore
 felice Sanctis tuis non separaueris. Quo dicto
 præcipit è ceruicem gladio subiecit. Imperator au-
 tem vt martyris gloriam sempiterna obliuione in-
 duceret, corpus eius bestijs deuorandum obiecit.
 Sed illæ nullâ non modò feritarè sacris reliquijs in-
 tulerunt.

Bulliente
 plumbo per
 funditur.

Fuerunt hi
 martyres è
 tîâ Asti id-
 circò cines
 suos vocat.

304 MART. S. VICTORIS MAVRI
tulerunt, sed etiam intactum inuiolatumque ab
cursu sceleratorum hominum conseruatum. Tunc
Imperator tanta rei nouitate stupefactus, sepul-
cræ honorem martyri concessit: quem Marimus de-
tistes non longè ab ea sylua, belluis & feris hoc
cedentibus, qua potuit reuerentia impendit. Ego
Maximianus notarius, ab infantia Christianus, quod
licet paganismi iuramento me cõstrinxerim, tamen
hoc martyris certamè, quod coram oculis in
noctu ad luminaria in scriptis redegì, & fidei
ratione ad posteritatem transmisi.

Turonensis
de gloria
martyrum
lib. 1. cap. 45.

Porro Gregorius Turonensis magnificam
huius martyris memoriam apud Mediolanensem
urbem esse testatur, quod sapius victos ab
stulis dissoluat, captiuosq; liberos abire permittit.
Et quidem Apollinaris cum interfecto apud
Romam Victoris Duce, ab incolis loci illius
vlla vnquam redemptionis spe, in captiuitate
riperetur exilioque multatus apud Mediolanensem
degeret, & adueniente S. Victoris festiuitate
lijs interesset, prostratusque coram sepulcro
impensius oraret: audiuit duos quosdam pauperes
familiari colloquio admirandas martyris virtutes
prædicare, alterumque alteri certè affirmante
nocte quendam à miseranda captiuitate erant
martyris virtute absoluendum. His auditis Apollina-
ris quasi quodam auspicio, ex Dei nutu ad
tutum iterum atque iterum ad martyris prostratum
tumulum orauit: vt saluus in patriam abire
posset. Moxque vocato puero equum sterni præcepit,
quo conscenso præsidio beati martyris eam

Vigilie in ec-
clesijs in fe-
stis sancto-
rum.

VITA S. STANISLAI EPISCOPI
CROACIENSIS & Martyris. ex ea qua est prolata per
Iohannem

Longinum Canonicum Cracouiensem. Pas-
sus est anno Gregorij Septimi Romani Pontificis se-
ptimo, à quo rex impius eius interfector regno, solēni
ritu priuatus est, regnūq; ipsum sa. ris est interdictū.

8. Maij

Stanislaus apud Polonos in territorio Craco-
niensi pago Sciepanouio, ex se quidem obscuro
sed illius sanctitate illustri & celebri ortus,
proceres habuit pietate nō minus quā generis nobi-
tate prestantes. Patri eius VVelislao, matri Bogne

Patria & pa-
rentes eius.

men fuit, quos non modo generis splendor & rei
militaris gloria, sed multo magis insignis religio
cum raro quodam de omnibus benemerēdi studio,
monēta commendabat. Cū id temporis rara a-

Polonos templa uiserentur, illi pro eximia sua
eg. Mariam Magdalenā deuotione, sacram in ho-
nem illius ædem extruxerunt, quam non modò
uulsiſsimis prouentibus, aureis & argenteis uasis,

uulsiſsimis prouentibus, aureis & argenteis uasis,
uulsiſsimis prouentibus, aureis & argenteis uasis,
uulsiſsimis prouentibus, aureis & argenteis uasis,

Pietas eorū
eximia.

uulsiſsimis prouentibus, aureis & argenteis uasis,
uulsiſsimis prouentibus, aureis & argenteis uasis,
uulsiſsimis prouentibus, aureis & argenteis uasis,

uulsiſsimis prouentibus, aureis & argenteis uasis,
uulsiſsimis prouentibus, aureis & argenteis uasis,
uulsiſsimis prouentibus, aureis & argenteis uasis,

Nascitur Sta-
nislau.

uulsiſsimis prouentibus, aureis & argenteis uasis,
uulsiſsimis prouentibus, aureis & argenteis uasis,
uulsiſsimis prouentibus, aureis & argenteis uasis,

uulsiſsimis prouentibus, aureis & argenteis uasis,
uulsiſsimis prouentibus, aureis & argenteis uasis,
uulsiſsimis prouentibus, aureis & argenteis uasis,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Indicia futu-
ra sancti-
tatis eius.

viderunt, pari consensu perpetuam Domino con-
neciam voverunt, eamque ad extremum vite
ritum cum non mediocri sanctitatis laude conde-
uarunt. In ipso verò puero, teneriori infanti-
perfuncto, sæpè obseruatum est, illum molliori
to relicto, super nudam humum aut paleas cubare.
Hinc ab utroque parente, egregiam pueri indolem
admirante, nihil quòd ad concepra pietatis boni-
ta magis magisque promouenda vile esset, pro-
missum. Et quidem vt primum per gratiam lau-
teris & disciplinis liberalibus traditus est im-
dus, quas ille propter ingenij felicitatem ac
ria tenacitatem mira est facilitate consecutus.
ta illi grauitas, modestia & pudor in sermo-
tu & actionibus inerat, tanta ad virtutem propen-
sio: vt viri etiam grauissimi doctissimi que a
rationem & amorem eius prouocarentur. In-
rili & tenera ætate tanta erat erga pauperes
gnitate, vt quicquid bona parentum volun-
terat, pauperibus elargiretur, facile daturum
ni præceptorum seueritate puer modestus
bundus vetaretur.

Proficisci-
tur Parisios
studiorum
gratia.

Postquam verò adolecentiã ea modestia
rum sanctitate & grauitate exegit, in ipso
tis flore incredibili discendi studio flagran-
tiam Parisiorum se contulit, vt ætatem laeta
re diuini pariter & humani iuris cognitione
naret: vbi cum vberimos in vtraque facultate
sanctioribus etiam vite disciplinis fecisset
sus, cœpit monasticæ vite cupiditate flagran-
Dominus, qui ad maiora eum certamina
bat, id minimè permisit.

Septennio Lutetiæ in studijs consumpto
loniam cum instructa bibliotheca reuertitur

vnaque parente mortuo, cum se locupletem cerne-
 re adire hereditatem omnes opes suas in pauperes
 digni liberalitate distribuit, ut illis abiectis sarcin-
 is expeditius Domino seruiret, necdum enim om-
 nis monastica suscipienda vitæ cogitationem de-
 siderat: sed hærebat animo, quam viuendi ratio-
 nem potissimum sectaretur, cum monastica quidē
 videretur tutior & tranquillior, sed contrā formi-
 dabat abscondere credita sibi à Domino talenta. Ea
 impetrate ecclesie Cracouiensi præerat Lambertus
 Zula, qui Aaroni successerat, nolensque, de more,
 nullum à Pontifice Maximo petere, id effecerat, ut
 caeteros deinceps nō Archiepiscopos sed Episcopos
 crearet. Is vbi cōperit Stanislauum fluctuare animo
 vitæ instituto suscipiēdo, ad se accito persuadet,
 ut Clerum se finat coaptari, creatq; eum Craco-
 uis ecclesie Canonicum, ac deinde etiam auctor
 dicit, ut sacerdotio initiatur. Quo in statu omni-
 bus ordinis hominibus, optimis exēplis præfuit.
 quo etiam cōcionandi munus obiens plurimos à
 corruptis moribus ad honestatis studiū traduxit, &
 sui amorē incendit; eō magis faciliusq; quō lon-
 gius ab omni arrogātia eius doctrina aberat, eximia
 sua lauditate ac morū integritate mirificē ornata.
 Hinc Lambertus Zula ex rebus humanis discedē-
 tibus. Dñi millesimo septuagesimo primo, mensis
 Augusti die quinto & vicesimo omnium suffragijs
 episcopalem cathedram euocatus est. Ille verò
 paucis diebus non paucis resisteret, suosq; humeros
 conferendo oneri impares clamaret, precibus ta-
 rentis & lachrymis virorū ornatissimorū expugna-
 re eundē cessit, non absque metu & tremore; veri-
 tate diuinæ resisteret volūtati, quæ per tot ora &
 precibus ipsi innotesceret. Confirmatus igitur ab
 Alexan-

Distribuit
sua pauper-
ribus.

Fit Canoni-
cus & sacer-
dos.

Succedit in
episcopatu
Lamberto
Zula.

Alexandro XI Pontifice Maximo eiusdemque
consecratus animum ad ecclesiam illius gubernationem
ita adiecit, ut cunctis se virtutibus instructum de-
clararet. Nihil sibi praelarius & praestabilis duc-
bat, quam per omnem vitam Salvatoris infatigabili-

**Benignitas
eius in pau-
peres.**

stigijs: Et quidem ante omnia pauperum, pupillorum
ac viduarum cura illi assidua fuit, adeo ut domus
illius agris & egenis plena semper videretur. Calu-
mitosorum hominum & iniuria oppressorum ma-
las acriter tuendas suscipiebat. Habebat ad beati-
simi Pontificis morem viduarum omnium in-
cessis nomina conscripta, quibus pro facultate
tione subueniebat; omnes episcopatus sui prae-
in pauperum & viduarum solatia conferebat. In
eo pietatis studio contentus frequenter eis ad no-
fam sedentibus, exclusa famulorum turba cibum
tumque ministrabat, ac pari charitatis officio
didos pedes nixus genibus abluere. Ad con-
das autem tolerandasque iniurias fuit sanctis-
simus, adeo ut nunquam perturbati animi
cium dederit, sed quibuscunque potuit modicum
maleficio beneficium reddiderit.

**Humilitas
egregia.**

At vero eo modo sanctissimo viro. se com-
te, & tum doctrina, tum vitae sanctimonia omni-
prae lucente, & in summa tranquillitate munita
exercere, hostis antiquus ecclesiasticam pacem
latis crescere successibus, sanctique Praesulis pa-
tes & studia absque liuore florere, diutius
est. Sedebat ea tepestate apud Polonos ad regni
bernacula Boleslaus eius nominis secundus, qui
multis rebus praeclare gestis, & militari quoque
ria non minus quam pacis laudibus insignis
partam tamen eximia virtute gloria effrenata
dam in venerem propensione obscurabat. Nam

**Boleslaus
rex Polo-
niae.**

felicitate elatus, ad explendam carnis libi-
 ditatem, sua minimè contentus vxore, virgines &
 matronas ingenuas, primò quidem clam cõstupra-
 bat, ac postea immensa malæ consuetudinis mole
 velle perfricta planè fronte semper in deteriora
 progrediebatur. Ea res quanquàm grauius procerum
 offenderet animos, nemo tamè regem obiurgare au-
 ditus fuit. Solut Stanislaus inani timore postposito,
 timoris periculo cõtempto, omnibus exclusis ar-
 matibus regem adit, & constanter, in quantam sit pro-
 fligata turpitudinè exponit, docetque, ni protinùs
 effrenatam libidinè coërceat Deum pariter & ho-
 mines se infensos habiturum: ac sibi suoque regno
 certam ignominiam cum certa pernicie immi-
 nentem. Offendit etiam quãtam non modò animæ sed
 corpori etiam sceditatem vitium illud adferat, &
 quantum de eo vindictam cum in alia, tum in hac
 terra Deus exspectat. Rex etsi non mediocriter incan-
 dideretur, attamen non ignorans Stanislaum præci-
 puum iustitiæ cultorem, multaq; virtute illustrem,
 illis minis vel terroribus cessurû, interim se com-
 pulsit: animique furorem ficta lenitatis specie dis-
 simulauit. Verùm mox ab eius recessu conceptum
 furorẽ expromere cœpit & præcipuos au-
 daces nobiles obstari, ne tantam, vt ipse interpre-
 tur, iniuriam inultam paterentur: quorum pe-
 cuniarum adulationibus incitatus effrenatiùs etiam
 ante in scedas libidines, posthabita salute &
 cõseruatione sua, profiliit: adeò vt feruentis cupi-
 ditatis impetu victus Mecislai nobilis in Siradiensi
 vxorem nobilem æquè atq; pudicam,
 militum manu, abripuerit & frustra recla-
 mauerit, atque rei indignitatem queritante marito,
 eam libidinem scede abusus fuerit.

Hæc

Stanislaus
regem coër-
cepit.

Immane fuit
scelus regis

Hęc aliaque cū per summam indignitatem
 nefarius patraret, & omnes regni proceres iniquis
 facinoribus in grauiſſimum ſui odium prouocaret,
 nemo tamē vel epiſcoporum vel procerum inue-
 tus fuit, qui regem pijs monitis ab inſtituta perdu-
 onis via reuocare vel ſui eum officij cōmonere ve-
 deret. Solus Stanilaus animo ad martyrij certami-
 parato, cōtra multiplicem impietatis rationem pa-

Stanilaus se-
 cūdo corrip-
 pit regem &
 excommuni-
 cationē mi-
 nat.

gnabat, regemque intrepidus ſecundo, adiunctis
 vtriuſque ordinis viris adiit, atque, ni protinus re-
 piſceret, fulmen excommunicationis ei intromi-
 tus eſt. Tūm verò rex in furorem rabiemque tran-
 ſus, contra pia monita horrendas minas cum in-
 bili verborum tonitru eiaculatus eſt. Sed Stanilaus
 eiſmodi tempeſtate verborū nihil motus pertu-
 bat in admonendo, docens atque obſecrās vt ſua
 pauliſper mentem indueret, & imminentem tem-
 iudicij furorem dignis pœnitentiæ operibus a ſuo
 capite ac toto denique regno auerteret. Hęc peti-
 ma Stanilaus ad regem oratio quāuis a ceteris
 gno cum vocis applauſu exciperetur, eiſque
 dentiam & animi conſtantiā admirarentur, omnia
 regis tamen animum libidine occupatum nihil
 uerunt: ſed cū illius ſancti viri tam ſapienter
 incantantis voces ampliùs ferre non poſſet, pro-
 piti furore è folio exiliens immaniter ſe à Stanila-
 lao læſum vociferatus eſt, atque omnibus modis
 latus ſibi iniurias cum iureiurando vindicari
 proteſtatus.

Nec mora cōmunicato cum proceribus
 licis quibuſdam concilio, vindictæ cupiditate
 ter inflammatus omnes vlciſcendi modos in-
 uit. ſed cū in virum inculpata vitæ & morum
 tēgritate vallatum, nulla omninò nē tenuis quæſi-
 tione

Boleslaus
rex molitur
fraudes in
Episcopū.

minis suspicio caderet totus ad fraudes & ca-
lumnias conuersus est: nihilque non fecit vt virum
fidelissimum per summam iniuriam atro carbone
noceret: & apud populum vniuersum sempiterna
opinia afficeret. Emerat vir beatus in tractu
libinensi pagum Petrauinum, à Petro quodam e-
que vnico pagi eius hærede, quem Cracouiensi ec-
clie, precio eius integrè persolato, adiunxerat,
vnde iam propè triennio absque vllius infestati-
one possederat. Et quia sacer Antistes ex sua fide &
appo aliorum etiam fidem probitatemque meti-
tus, neglectis actorum publicorum instrumen-
tis, modis testibus sibi cauerat. Id vbi comperit rex,
ad se Petri nepotes, ad quos pagus ille iure
testatario deuolurus esset, hortatur vt episcopū
conuersa hæreditate sua apud se deferant atque
extrahant: additque se facilè minis absterritu-
ros, quorū fide maximè nitèdatur Stanisla-
us antistite pro illo testimonium dicere. Hac illi
animati & præda allecti negotium faceflunt vi-
tiosè, eique per summam audaciā & iniustitiam
regem litem intentant.

Cur itaque ad iudicium antistes, cui rex ipse, Stanislaus
more receptum erat, præsidebat, & ab ad-
uersarij accusatur, quod præter ius in eorum hæ-
reditatem inuaserit. Respondet vir sanctus se opti-
mè eam sibi vindicare, pecunia Petro illorum
pauca numerata. Negant id aduersarij. Promittit
vbi testes producturū: nec id recusatur. Sed
cum testis obmutesceret ne malè à rege mulcètur,
sanctum per summum scelus destituunt. Iam
occasum tēdebat & Episcopi res in pericu-
lo labatur. Latrabatur rex, latrabatur aduersarij,
qui

Antistes cō-
fugit ad au-
xilium diui-
hum huma-
no destitu-
tus.

qui opimam prędam iam spe magna deuorauerat
Anxius interim vir Dei, omni auxilio humano de-
stitutus certam in Deo fiduciā repositam habebat.
Tandem eius instinctu animatus, coram rege & no-
to illo conuentu promittit se post triduum rebus
veritatis producturum, ipsum Petrum, licet tri-
ennio vita functum: quę res miraculi & stupore
plena, apud posteros ob credētium imbecillitatem
plus admirationis fortasse, quā fidei habitum.
Ijs verò auditis, primò quidem stupent omnes,
postea rei, vt ipsi putabant, impossibilitate con-
pensata, in risum versi, sibilis & sannis virum
tanquā parū mentis suę compotem exci-
tantes.

Interea Stanislaus veste indutus cilicina, non
suis indicto ieiunio cum clericis & paucis
in Petrauinum discedit pagum, & coram alio
prostrernens multis cum lachrymis diuina opem
nenter opem implorat. At verò vbi sponsa
luxit dies, re diuina ex more peracta, pontifex
dutus veste accedit ad Petri sepulcrum, & per
ministros humo, submittit se in genua, & cum
magna cum fiducia ad Deum precibus, per
manu contingit cadauer, iubetque illum Petri
puluerem planè redactum in nomine Patris
& Spiritus sancti à mortuis resurgere, vt
filijs hominum prostituta & deserta testimonia
perhibeat. Confestim reuiuiscit homo & in
corpore è monumento tanquā à suauitate
somno, prodit. Tū Stanislaus apprehensa
nu, chlamyde circumdatum in presentiam
regis, & ait: En Boleslæ rex, hunc ego reser-
uato venditionis & emptionis, & perfolu-
to quod ille pro pago suo exegit. Magnus sceleris
autē concursus certatim rediuuium intem-

S. Stanislaus
excitat de-
functum à
mortuis.

omnesque rei nouitate attoniti sublato ad
 clamore diuinum miraculum collaudabant.
 Rex uero Petrus ille in vitam restitutus sic regem
 compellauit: Ego ad preces Stanislai iussus a Deo
 redire, ad tuum hic testis & euidentior assisto
 palatium confirmo me pagum, Petrauinum
 pecunia vendidisse, neque illi os meos nepo-
 rum quam in eo iuris habere, sed Stanislao ab il-
 lo malo calumniam adhiberi. Et mox conuer-
 titur nepotes & testes: Quis, inquit, vos furor huc
 regis, ut alij calumniando, alij ueritatem celando,
 uos scelere obstringeretis? quod nisi digna pœ-
 nitenti diluui fuerit, grauissima uos Dei uindicta,
 & futura manet uita. Illi incredibili stu-
 pidi obrumecebant. Rex uero tam euidenti
 compellus, quamuis non absque multo a-
 nimo molestia, pagum Stanislao adiudicauit.
 Ita gellus beatus Antistes ad pagum Petraui-
 cum cum Petro. Utque ad sepulcrum uentum
 ait, Petre, ut gratitudinis ergo aliquot ti-
 bus uia a Domino impetremus? Cui Petrus,
 inquit, Pater sancte, uita hanc, qua mortem
 appelladam censeo, nequaquam expeto: sed
 qua presente Dei uultu frui possum. Nam
 in illo Dei iudicio hactenus Purgatorij pœ-
 nite sum, attamen spero breui me ad supe-
 riorum migraturum. Tu quæso, mi pater, ora pro
 me, ut cito fiat: aut si iustitia non permittit, ali-
 quod tempore minuat. Promisit Sta-
 nislaus caraturum quod petebat, & ille rediens
 animam rursus expirauit.
 Rex tam illustris & præclari miraculi fama,
 Stanislai nomen, apud Polonos & exte-
 riorum reddidit; sed regis etiam furorem
 & libi-

Resuscita-
 tus regem
 & alios al-
 loquitur.

& libidinis flammam nonnihil repressit: quod
illa conuersio nullo pietatis fundamento stabili
non potuerit esse diuturna. nam cum postea nouit
ex Russis victoriam adeptus fuisset, in hoc dilapsus
rursus cum suis militibus libidines prolapsus
& totus deinde ad ingenium & pristinos mores
uersus, tyrannidem in suos exercere coepit: sed
impietatis prorupit, ut nullis se monitis vel pre-
bus ad sanitatem reduci pateretur.

frerum cor-
ripit & mo-
net regem
Stanislaus.

Tum vero iustitiae zelo inflammatus Stanislaus
omni prorsus formidine calcata ad regem, militem
cerum & militum stipatum caterua, reuertens
prolixa admodum oratione animum eius ad
piscetiam flectere nititur: amplissima Deum
rigat, promittens munera, si uero in suscipi-
lere & dementia persistat temporarias iniuri-
ternas sibi suisque a Deo poenas constituturas
det. Sed rex praua scelerum consuetudine detur-
tus, omnem animi medicinam respuebat, & in
medicum maiori irae impotentia excadentes
tumelias & minas iaciebat. Sed Stanislaus
tumelias & maledictis constantior effectus
contra laribundum regem precibus & moni-
gnabat, & vltices gehennae flammis propo-
Sed rex omni saxo durior, cum sui similis peccat-
ret vir sanctus ad extremum, suum lumen ecclesiae
ei interminatus est. Quod rex usque adeo
tulit, ut cum fremitu quoda & indignis
iniurijs repentinum ei interitum moliretur.

Rex ei mor-
tem minas
tulit.

At vir sanctissimus qui iam pridem magno
tyrii desiderio flagrabat, tam praesenti mor-
culo nihil penitus permotus, multo etiam
quam ante ad procurandam regis salutem
nicae gentis libertatem tuendam accendebatur.

regas saepe noctes in precibus & lachrymis &
 regis exigeret: & mille modis impendētem Po-
 regi ruinam auertere niteretur. Tandem ve-
 nocum cereret regem per omnia flagitorū genera
 impudentius vagari, neque vlla lenitate &
 consuetudine ad saniozem mētem reuocari posse,
 ecclesiaz corpore eum separauit & praecidit, ac
 quam dira cōtagione infectum ab ingressu tem-
 pū excludit. Ea res cū soleat medicinae faciendae
 ad id genus deploratis hominibus adhiberi, cru-
 & libidinoso regi adeo furorem auxit, vt planē
 deliberarit crudelissimo supplicij genere sanctissi-
 mū virum ē medio tollere. Auxit verō impietati
 etiam anathemate percussus nihilominus per-
 uicaciam impudēciam diuinis se officijs ingereret:
 in odium & contemptum Stanislai singu-
 lam quādam turpitudinem suam, quam huma-
 nitas ferre non sustineat, in oculos omnium pa-
 rens, non contentus infando & nimis execrando
 priuatim se contaminare, nisi id etiā publi-
 collentaret. Vidit hoc & indoluit Stanislus &
 reuerentē renes eius, nec zelus illius tantam ne-
 cessitatem dissimulare potuit. Iussit igitur, vt praesen-
 tibus & moribus in ecclesia cessaret officia, & ipse pio
 secūdum iudicium legis Apostolicae accen-
 dente, quo ille impurus abutebatur, ornatum
 suis ipse manibus detrahit, & nares ei au-
 tē imputaui. Tum verō rex incredibili furore
 viam omnē modūq; excogitare coepit,
 primum animum suū acerrima vindicta
 exulceratum episcopi sanguine sanaret.
 hanc procul Cracouia templum ineditiori
 dno Michaeli Archangelo sacrum. In id san-
 tates diuinum peracturus sacrificium, se

Stanislus
 regem excō-
 municat.

Zelus Stanislai
 admirandus.

Tempus S.
 Michaelis.

Kk 2 rece-

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

recepit. Id Boleslaus ut comperit ratus iam ad se opportunitatem patranda celeris gradu, ne fuga elaberetur Stanislauus, suis stipatus fatis in eum aduolauit, & armatos, qui sacrificantem munerent, milites in adyta templi immisit. Illi quouis audacia satis feroces & amentia precipites ruerent, mox tamen, dum strictis ensibus intendere ferire episcopum, immodico terrore correpti, supini in terram cadunt, humique reptantes templo se euoluunt. Rex illorum increpans, iugiter iubet eos ad facinus edendum redire: redierunt sed rursus humi prosternuntur. Iterum exitio cogit rex templum ingredi, nec audent reuerfi obrigescent omnes, & maiori, quam imperu collabuntur. Tertio egressi ad regem, cant quid sibi acciderit, aiunt Stanislauum diuinitate seruari. Boleslaus furoris sui stimulis agens & minacibus verbis milites suos ignauie inuocans ipse stricto ense ferociter irrumpit, sanctum templum altari assistentem, quanta potest vi maximo dio percutit, & palpitantem adhuc suis ictibus naso, genis orisque partibus, ut deformis pareret, nefarie spoliat. Deinde corpus ex templo extractum militibus suis concidendum dicit. Illi priorem ignauiam, ut putabant, maculati piaturi certatim in sacrum illud corpus pugionibus sequuntur: dexteram amputant, caput decant, coronam capitis, quam raso capite reciderunt sacerdotes, gladijs excindunt, ac postremo corpus in sexcentas partes crudeliter dissectum tamen hac totius corporis dissectione crudelitate tentus impius rex, iubet membra secta in variis spergi partes, ut a bestiis & volucris deosceruareturque sceleratus, graui propofita poena, p-

Boleslaus
rex manu
sua S. Stanislauum crudeliter interfecit.

Corpus S.
Antistitis miserè laniatur.

nam doloris significationem in morte antistitis e-
 leret. Cumque ad iussa capeffenda pro-
 ceperent milites, & iam longè lateque sacros artus
 apererent, ecce digiti vnus articulus in flumen de-
 mens à pisce deglutitur. Atque vt celebritatem no-
 minis eius & sanctitatis famam aboleret penitus,
 factis criminibus omnia eius
 virtutesque præclaras calumniando peruerte-
 non est veritus: prorsus vt vir ille in vniuerso re-
 putatissimus omnibus passim ludibrio, & qui-
 mensarum ludus ac vulgi fabula esset.

Sed omnipotens Deus non passus est tam foedè
 illius martiris sui existimationem lacerari.
 Nam altera ab eius cæde die, cum iam sacrum cor-
 pus à feris & auibus putaretur absumptum, ecce à
 quatuor mundi partibus totidè raræ formæ & ma-
 gitudinis aduolarunt aquilæ, quæ magno studio
 circumuolantes cõtra incursum & vim
 sacrum sacra Præsulis membra tutata sunt. Vide-
 re etiam viri religiosi nocte, quæ necem eius se-
 ra est, miri splendoris radios in omnes corporis
 partes cælitus effundi, totidemque singulis
 locis ardere lâpades, quot illic partes corporis ha-
 beret. Hæc verò triduo non solum rumore vul-
 gari sed crebrò etiam à fidelibus conspecta, quosdã
 Craconiensis Canonicos & primores, non
 minus etiam fide integros & constantiores laicos a-
 traxerunt, vt contemptis regis minis, sacras partes
 accuratè colligerent, singulasque apto naturæ
 ordine inter se coniungerent. Ibi tum contigit mi-
 raculum omni admiratione dignissimum. Nam si-
 cut id ita factum fuit, corpus diuina protinus
 integritate adeò integrum conspectum est, vt nulla in
 sacratum vestigia apparerent. Tanta verò odo-

Præclarum
 sanè mira-
 culum.

ris suauitas inde prodijt, vt omnium nares ea miraculose compleverentur. Auxit etiam miraculi magnitudinem vnicus ille digiti articulus, que ante a pulvere deglutitum diximus, qui, lumine quodam pulcherrime prodente, inuentus & corpori postea aduictus fuit. Fuit autem sacrum corpus hoc modo restitutum in ædem sancti Michaelis honorifice quidem, sed regis obtante favore, sine luctu aut ceremoniis sepulcrum. Ipsum verò sepulcrum assiduis radiis cæli luminaria illustrabant, & quotidianis miracula magis magisque sanctitatem viri testantur.

Postquam verò rumor nefandi facinoris a Gregorio VII Pontificis Maximi aures perlatus est, Pontifex & Cardinales multo tempore in luctu & moerore ob immanem tam præclari viri necrolo versati sunt: & regem scelestisque ministros sine excommunicationis percussit, ac totum demum regnum interdictò subiecit, regioque honoris & auctoritatis in instituto mensis furor & obstinacia perseverans Pontificis anathema totoque animo pronihilo putauit, donec diuina perurgens dicta, prosperi successus in diuersum mutauerunt. Et si autem Pontificis anathema animam cruciaret plurimum, plus tamen rumore illius de luminariis & lapidibus cælitus ad motum tum Stanislai submissis, ferebatur, torquentis est. Et quidem cum nullam rumoribus adhiberet, vt certius aliquid cognosceret, ipse oculis è specula arcis Cracouensis ea luminaria contemplantis, & lampades è cælo supra sepulcrum delictis nihil compressa patrati sceleris grauitatem exprobravit, & in summum sui ipsius odium eum addidit.

Gregorius
Pontifex VII
regem exco-
municat, &
regnum in-
terdictò sub-
iicit.

Exigebant eum die nocteque scelerum furia, ad
 nec cibum nec somnum placide capere pote-
 rat. Tandem cum diutius vrgentes conscientia sti-
 gnos ferre non posset, & a suis sibi metueret, cum
 Helono filio & quibusdam alijs fuga sibi salutem
 petens, in Hungariam ad Ladislaum regem se re-
 cepit: a quo sane licet honorifice exceptus & hu-
 maniter aliquamdiu habitus saluustamen, diuina
 ultione persequente, diu consistere non potuit.

Ido secundo exilij anno subito languore corre-
 ptus & amentia percussus, sylvas & loca auia pe-
 tet, ubi a proprijs canibus, cum repentina mor-
 te percussus esset, fertur deuoratus. Ita vt quod be-
 atus Stanislas ille struxerat, in suo cadauere stupen-
 di Dei iudicio perpeffus sit. Plexi sunt diuinitus
 multis modis, qui ei in sancti viri nece locij fuere.
 Accellit ei Vladislaus frater eius, sed nequaquam
 sua regio munere regium sibi non tenet usurpare au-
 ditur. Est autem hoc imprimis memorabile quod
 in decennio ab interfectione beati viri singulis
 annis luminaria & lampades calitùs demissae
 esse visae sunt.

Decimo autem ab eius martyrij anno imperauit
 in factus per visum nobili cuidam matronae vt
 eum ipse corpus per Lambertum episcopum e-
 uacuosorem in eadem primariam transferri cu-
 peret. Creditum est illi matronae, quod eius dicta a-
 uiam testimonijs fulcirètur. A perto igitur mo-
 strato mira odoris suauietas inde effusa est, & fa-
 ueliquè in summam eadem Cracouiensem Epi-
 scopi ipsius & Canonicorum humeris importata
 per anno salutis millesimo octogesimo octauo,
 Kalendas Octobris.

Varima deinde meritis beatissimi viri edita sunt
 K k 4 mira-

Diuina vin-
 dicta in Sta-
 nislaum.

Translatio
 corporis
 eius.

miracula, quorum è multis vnum silentio pretere-
 non possumus. Cum diu multumque laboratum e-
 set sub Innocentio III Romano Pontifice vni-
 Sanctos referretur, & Cardinale Ostiensi Rainaldus
 (qui postea Innocentio succedens, Alexander tertius
 est) admodum repugnante res effectum obtinere
 posset, Cardinalis morbo correptus, à medicina
 vitæ desperationem vocatus est. Hoc morbo
 es aliquot laboranti, apparuit S. Stanislaus vultu
 ti & decumbenti cum multo splendore & gloria
 nus è lecto surgeret, & etiam atque etiam
 ne deinceps pijs aliorum conatibus obstitere-
 res adeo permouit Cardinalem illum, vt cõsu-
 rantibus repentinam eius sanitatem, mox ad
 ficem Innocentium se conferret, eumque impu-
 nis etiã precibus vrgeret, vt sine hæsitacione
 ctorum catalogo illum asseriberet. Itaque hinc
 in eam curam intensus cum iam coram infanti-
 minum frequentia Assisi, in hoc opere versaretur
 dit inuenis cuiusdam recenter defuncti cadaver
 templum inferri. Cumque tacitus adhuc
 Stanislaus sanctitatem in dubium vocaret, statu-
 ram altari humi se prosternens supplex Domi-
 rogauit vt præsentis miraculo sparsam vbiq;
 nislao sanctitatis famam confirmaret. Vix
 finem fecerat, cum ecce defunctus ad vitam
 Pontifex gaudio perfusus, peracto sacrificio
 nislauum sanctorum catalogo dignum pro-
 & festum ei diem octauo Maij celebrandum
 martyrij palmam adeptus est, decernit. Incidit
 res in annum Christi supra millesimum duces-
 mum quinquagesimum cum iam à eadem
 viri fluxissent anni centum & septuaginta
 Per-

Præclarum
 miraculū.

11. 1. 1. 1. 1.

Defunctus
 suscitatur.

11. 1. 1. 1. 1.

Temulta inde secuta sunt miracula, quibus Deus
suum cohonestavit martyrem suum ad laudem
gloriam nominis sui, quod est benedictum in se-
cula. Amen.

VITA S. PETRI ARCHIEPISCOPI TA-
rentasi. ex ea que iussu Lucij Romani Pontificis à
Gauspido Abbate Alæ Tubæ conscripta est Migravit
ex hac vita anno Domini millesimo centesimo septu-
agesimo primo, cum sedisset annis triginta tribus.

Venerabilis hic Petrus in Viënsi diœcesi pa-
rentibus insigni pietate natus, paternæ fra-
ternæque virtutis æmulus in ambiguo ado-
lescentiæ tempore mente minimè ambigua in cœ-
nobio Bonzuallis Christianæ militiæ nomen dedit:
vanta tamque eximia cõtra infensos animarum
hostes pugnavit vt omnium oculis admirabilis, bre-
vit ad Stamedienis cœnobij regimen cum Ab-
batum nomine ac dignitate assumptus sit. Quod sanè
horis genus cum horreret maximè, & inuitus ad-
mitti eum dignitatis titulum admitteret, tùm
studio honorum omnium decursu ita se ab omni
glorie & voluptatum contagione illibatum ser-
vavit, vt nihil eo humilior, nihil pauperius videre
vultam vt plurimum simplici pane ac aqua pro-
victus sustentabat, si quid verò obsonij esset idi-
o pauperibus distribuere summe illi voluptati
sospites mensa illius pauperes & peregrinos
liber, iisque conuiuis adeo delectabatur, vt quo
pauperior vel infirmior eo gratior aduètare.
In tempestate Idrael quidam homo pravis opi-
bus imburus Tarentasi ecclesiæ præsidebat, qui
regem sibi commissum in eandem secum pe-
trahere conareretur maturè tanquam arbor in-
utilis

8. Maij.
Petrus in mo-
nasterio Bo-
nuallis se-
Deo conse-
crat.

Victus eius.
Benignitas
eius in pau-
peres.
Idrael Epi-
scopus.

utilis Apostolica falce præcisus est: & in locum eius Petrus substitutus; qui licet primò totis viribus illud honoris fastigium recularret, tandem tamen Bernardi Claræuallensis Abbatis viri sancti-

Petrus fit Episcopus.

te & eruditione præcipui auctoritate victus gratia illum conscendit: ita tamen vt de suscepto viro-
gore nihil minueret, sed potiùs indies aliquid ad-
ijceret: & summa contentione ad culmen nobilitatis
sed paupertatis ac perfectionis aspiraret. Ita-
te omnia verò nihil vir sanctus antiquius habuit
quàm vt pauperes & calamitosos homines à gra-
paupertatis malo liberaret. Itaque domus illius
aula sed veriùs xenodochium videbatur, ad quod
ægri & egeni vtriusque sexûs conueiebant, & ali-
busq; beati Antistitis adiuti tantam cõsolationem
vt maiore non possent, inueniebant. Ipse vero
cunq; pergeret tanta liberalitate, tanta affectu
pauperum curam gerebat, vt cum nummis etiam
stus esset sibi ipse vestimenta detraheret, eaq; ali-
dis & egenis largiretur.

Cum aliquandò per Alpem (quam quidam Col-
lumnam Iouis appellant) iter haberet, & xenodochium
nimis inops inueniret, statim propriam pensam
adificia dilatauit, & prædijs atque am-
bus egregiè locupletauit, vt opportuna transi-
um necessitati subsidia ministraret. Simile be-
cium in monte, qui Lathonis dicitur, (licet in
prouinciam suam constituto) pauperibus in-
Et in Iurensibus solis pari pietate ac munificen-
xenodochium ordinauit. In regione Prouincie
vili quodam tugurio secus viam cum foetibus
extremo paupertatis malo misere oppressam
niret tanta erga illam misericordia motus
præ nimio dolore voci ei, cum fari vellet, inter-

Vide eximiam
charitatem

viri inque lachrymarum profunderet. Tandem
 sibi neque suis parcens, vestes alias atque ali-
 quibus detraxit, easque cum ingenti pecuniarum
 pondere foeminae largitus est. Hinc cum eius beni-
 gnitas misericordiamque nullum sciret modum vndiq;
 et eum innumerabilis hominum multitudo conflue-
 re cepit, alij corporum, alij animarum salutem qua-
 erentes: quam omnibus cum magna sanctitatis ac
 miraculorum virtute impertiebatur. Caecis visum,
 mutis loquelam, surdis auditum, claudis gressum,
 in commodis varijs laborantibus desiderata con-
 ceit remedia, tantisque virtutum signis claruit vt
 illa illa orationis vi cuncta exprimi possint.

Cum autem tam excellens in omni genere virtus
 summo honore ac miro totius populi applausu ex-
 pereretur, vir sanctus salutaris timore concussus ne
 tantis exaltata honoribus eum per vanam glo-
 riam precipitem daret: fuga salutem quaesivit. Per-
 tigitur difficiles perque loca inuisa noctis silen-
 tium comitatus socio ad coenobium quoddam
 cuius sui Cisterciensis in Germaniam peruenit:
 ubi ignotus aliquandiu latitans diurna pariter que
 nocturna rerum diuinarum meditatione pascebat
 vitam. Sed tandem a puero quodam, qui in eius
 cella nutritus fuerat & illac tunc forte iter habe-
 re coegit a fuga illa retractus est: & maiori cum
 applausu atque admiratione in pristinum honoris
 thronum restitutus. Tum vero necessitate compul-
 sus in eam sarcinam humeris iterum imposuit,
 sed intermissa illa externa pietatis opera reuer-
 sit ad nouis beneficijs vniuersos sibi deminxit. Incre-
 ditam charitate gregem suum prosequeretur, adeo
 ut etiam capitis periculo, illi si opus fuisset, con-
 sulset. Multa odia inueterata frequenter extinxit,
 bella

vir sanctus
 mundi fauo-
 res pertime-
 scens fugit
 ad Germa-
 niae coeno-
 bium.

bella admodum grauiacompefcuit, & diffidentia

membra mutua beneuolentia conciliauit egregie.

Iisdem diebus cum Romani Imperij prouincias

fchifmatica rabies exagitarer Christi Ecclefias

peffiferæ hæreticorū opiniones occuparent, folas

eorum furori ac prauitati fele oppofuit, folus

nis fermonibus improbos arguit & pullulantes

bique opinionum diuerfitatem conftanter oppo-

fit, oberrantes uerò ouiculas ad Ecclefie gremiu

reuocabat, lapfos erigebat, & ftantes confirmat

hæreticos autem totis uiribus irruere conantes

diatis fidei armis egregie protecltus repellebat

ta conftantia & uirtute ut quanquam ipfe Imp

tor hæreticæ prauitatis libidini faueret plurim

& præcipuos bellatores defenforesque Cathol

fidei acerrimos fubmoueret : exilioque dant

nefariè opprimeret, hunc tamen Petru reuerent

supplexque non rarè fe eius fuffragijs comenat

Erat inter alios infames hærefiarchas Heriberto

cliefiæ Chryfopolitane antiftes qui Imperatoris

rorem contra uirum fanclum iniquis fuffragi

bus acuire nitebatur : nullumque non mouebat

pidem ut Petrus pari cum cæteris exilio mulclat

Sed uir fanclus nec uenenata inuidiæ tela, nec

peratoris furorem pertimescens ecclefiam tu

tur mira que conftantia uarias inimicorum

gnationes fuffinebat : cum que Heriberto furo

tus armatus inftatet, & yrgeret & uim propo

ret ut uir fanclus, deferto loco, oues fuas lup

uorandas traderet, ipfe indicta fupplicatione

rali, diebus admodum quinque precibus & uer

pro libertate Ecclefie contra tyranidem pugna

etiam atque etiam à Domino contendens ut

rato Heriberto fanio rem mentem & penitentia

Imperator
quanti Pe-
trum fece-
xit.

Indicit sup-
plicatione
contra hæ-
reticos.

non tempusque tribueret, vel nefariam pestem
inde medio tolleret: ne ad totius corporis conta-
minem tandem permaneret. Ecce vero ut oratio
septimum diem protracta fuit, Heribertus diuina
egente vindicta miseram cum schismate animam
abiecit.

Accessit est deinde vir sanctus a Romano Pon-
tifici Alexandro, eius nominis tertio, ut per Italiam
etiamque Catholicos haereticorum fraude oppres-
sos solaretur, haeresesque nefandas deleter: quod
praeiit egregie signis & virtutibus admiran-
dum. Quos sermone non poterat, expugnans. Accidit
eodem fere tempore cum in coenobio Longiuadi,
vixit in memoriam S. Bernardi Abbatis dedicaret,
iniqua cupiditate stimulatus argenteam
in eodem templo crucem furaretur. Quo cognito
sanctus sacri legum anathemate percussit, preci-
puit ne prius pedem templo efferret, quam ablatam
res restitueret. Res mira. Homo ille quamdiu
sacris contaminatus erat, fines monasterij, quam-
vis instanter conatus, egredi non potuit. Perstitit
dominus improbus in diem alteram, sperans post
discipulum illam exeundi difficultate sub-
iugari. Sed nec tunc quidem libertatem consequi
potuit, nisi prius per salutarem dolorem ipse se a
vinculo soluisset. Et hunc quidem pro-
prie sic meritum constrinxit: alios vero innume-
ras animae & corporis doloribus miserij-
sime oppressos soluit & multos etiam diabolica ty-
rannide & fraude victos in libertatem vindicauit.
non possunt omnia quae per eum Dominus operari
potuit recenseri. Cum grauis inter
Franciae & Angliae reges discordia exorta esset quae
regno excidium minitare videretur, Ponti-
fex

Confirmat-
Catholicos
per Italiam.

Sacrilegus
excomuni-
catus fugere
non potest.

Discordiam
inter Francia
& Anglia re-

gem exortā
extinguit.

fex tantum sibi de Petri auctoritate & gratia polliceri ausus est, ut eum ad vtriusque regis amicum sanandum nouoque fœdere conciliandum desistere minimè dubitauerit. Et sanè quanquam vtriusque furor nullius auctoritate vel precibus placari videretur, vir sanctus primo tamen congressu interfecit, ut ortam dissidij, & imminētis belli flammam non modò exinjerint sed agminam etiam multitudinem induerint. Nec aliud sanè fuit quod potentissimorum regū ferociam ita subito compescit, quàm sanctitatis & miraculorū eius celebratio. Itaque cum annos triginta admodum & tres episcopali functione & omni vitæ sanctitate expleisset ingentij sui desiderio relicto lætus ex corpore ergastulo ad cælos migravit.

Moritur vir
sanctus.

VITA S. GREGORII NAZIANZI

Episcopi, Patris celeberrimi atque doctissimi, cuius
que est per Gregorium Presbyterum conscripta.

9. Maij.

Gregorius qui propter excellentem rerū
quinarum cognitionem, cognomen tum in
ologia consecutus est, patriam habitans in
dam Cappadocum prouinciam urbem Nazianzen
quæ quidè per eum adeò nobilitata est, ut apud
tremos etiam orbis terrarū fines clara atque
extiterit. Parentibus ortus est nobilibus ac
iustitia præditis. Et quidem pater eius Atherius
iuspiciam instar paterna terra idolisque relicta
gregium pietatis cultum migravit: excussit
psittariorum nefaria superstitione atque impio
sacris aquis à Leontio episcopo Cæsareæ Cappadoc
ciæ expiatus, tanta virtute constantiaque perse
Dei gratiam tutatus est, ut non multò post Nazianzen

Patriæ & pa
rentes eius.